

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quām extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus IX. Argumentum. An ex causa delictorum carnis possit amoveri
Parochus, aut cogi ad permutandam Ecclesiam Parochialem de
Jurepatronatus cum aliqua Cappellania?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](#)

etiam pueri, & foeminae; quoniam hoc verificatur attenta ejus natura, attenta vero persona, cui ex dispositione Testatoris debet injungi, non est Laicale, sed Clericale, & Ecclesiasticum, dum Testator voluit, quod conferatur Clericis Religiosis, & Ecclesiasticis, unde per contractum matrimonii dicitur vacare; sicuti per similem contractum vacare dicitur pensio uni ut Clerico assignata, licet sit quid tempore sui natura, & non Ecclesiasticum. *Cæsar de Grass. dec. 114. num. 9. & seq.*

ARGUMENTUM.

An ex causa delictorum carnis possit amoveri Parochus, aut cogi ad permutandam Ecclesiam Parochialem de Jurepatronatus cum aliqua Cappellania?

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus non potest cogere Parochum ex causa delictorum carnis ad permutationem Parochie, cum aliqua Cappellania.
- 2 Delicta carnis sunt difficilis probationis, & ad eprobanda an admittuntur quicumque Testes? Vide ibi, & n.5.
- 3 Episcopus ob carnis delicta privare potest Parochum, sive Beneficiatum Parochia, aut Beneficio, Amplia ut n.4, Intellige ut n.6.
- 5 Privatio, seu removio Parochi à Parochia ob carnis delicta non sustinetur, eis non probatis, & Parochio penitus inaudito, & non citato.
- 7 Parochus removeri non potest per Episcopum à Parochia ob contumeliosa verbis prolatas contra Patronum, & ob possibiliter inobedientiam erga Episcopum, aut Papam.

CASUS IX.

Existimans quidam Episcopus sufficienter probari Rectorem Ecclesie Parochialis A. de Jurepatronatus fornicationes, adulteria, stupra, & quamplura alia Carnis delicta perpetrata cum mulieribus propriæ Parochie, & has in Sacramentali Confessione sollicitasse ex attestationibus earumdem mulierum, coegerit dictum Parochum ad permutandam Ecclesiam Parochialem cum aliqua

Cappellania, sed renuens Parochus huic permutationi assentiri; statim Episcopus absque prævia monitione illum privavit, & amovit ab Ecclesia Parochiali. Quæritur an Episcopus poterat ex causa hujusmodi delictorum carnis cogere Parochum ad dictam permutationem, & illum privare, & amovere à Parochia.

- 1 Quod non potuerit cogere Parochum ad permutationem Parochie cum aliqua Cappellania, habemus Casum decisum à Sac. Congregatione Concilii in Novarien. *Permutationis Parochialis 6. Octobris 1703.* ubi Carceribus Curia Episcopalis mancipato quodam Parocho, ob nonnulla supposita carnis delicta, fuit ei injunctum ab Episcopo, ut permutteret suam Parochialem cum aliqua Cappellania; cui permutationi non assentiens Parochus cum recursum habuerit ad Sanctissimum supplicando sibi restitui Parochialem dismissam, prævia declaratione nullitatis permutationis, disputata fuerunt in Sac. Congregatione sequentia dubia. Primo -- *An permutatio, de qua agitur, sustineatur, & quatenus negativè.* Secundo -- *An sit locus regressi ad Parochiam -- quibus placuit EE. PP. respondere -- Ad primum -- negativè -- Ad secundum -- Parochus redeat ad Carceres, & apponatur Oeconomus.*

Quod vero attrinet ad privationem, & amotionem Parochi à Parochia, videtur dicendum hanc fuisse validam.

- 2 Constat enim præfatum Parochum commisisse stuprum, & adulterium ex depositionibus earumdem mulierum, cum quibus similia delicta commisit, quæ depositiones videntur sufficientes ad probanda delicta carnis, quæ cum sint difficilis probationis, admittuntur quicumque Testes etiam non integri, & vilis conditionis. *Panimol. decif. 93. annot. 1. nu. 20. Rot. decif. 262. num. 9. coram Ottobon. & decif. 1194. num. 4. coram Emerix;* Ac proinde justè poterat ab Episcopo puniri poena privationis beneficii seu Parochie à jure impositæ Clerico, tam pro stupro, quam pro adulterio. *Lambertin. de jurepat. part. 1. lib. 2. quæst. 9. art. 19. num. 2. Fagnani. in cap. pervenit de adulter. & stupr. num. 9. & in cap. cum non ab homine nu. 63. de judic. & in cap. pervenit il primo de Testib. cogen. num. 20. & seqq. Raynal. obser- vat.*

vat. crimin. cap. 32. §. 4. num. 269. & seqq.

4 Maximè si de his delictis esset etiam publicè diffamatus, quia scandalum esset Populo, si videret eumdem Parochum taliter diffamatum ministrare Sacro Altari. *Fagnan. in cap. nisi cum pridem num. 73. de renunciat. Pignattell. consult. 19. nu. 11. & consult. 38. n. 5. tom. 7. Raynald. observ. crimin. tom. 3. cap. 32. §. 4. & 5. n. 421. & 430.*

5 Sed his non obstantibus censeo hujusmodi privationem, & remotionem dicti Parochi à Parochia non sustineri; Primo, quia non sufficienter constat Parochum perpetrasse dicta delicta; dum mulieres, quæ de eis deponunt, cum sint infames, & ratione sexus proclives ad accusandum, ad odium, & indignationem, non sunt testes omni exceptione majores; quibus deferendum sit in casu praesenti, ubi agitur de delicto gravissimo, ut bene animadvertisit Rot. in Leodien. *Pastoratus 16. Januar. 1702. §. Et demum coram bon. mem. Muto.* Deinde Episcopus devenit ad privationem, & remotionem Parochi à Parochia eo penitus inaudito, & non citato; Licet enim supposita præexistentia similitudinum delictorum possit Episcopus privare Parochum, aut alium Beneficiatum proprio beneficio juxta *autoritates in contrarium relatas*; hoc tamen procedit præcedente prius tria monitione; quia cum pena privationis sit maxima, & æquiparetur morti civili, infligi non potest nisi constito, quod Parochus, aut alias Beneficiatus monitus noluerit concubinas, & alias inhonestas mulieres relinquere, & à via perditionis recedere, juxta *Text. in cap. sicut ad extirpanda cap. si autem Clerici de cohabit. Cleric. Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 14.*, ibique Barbos. num. 7. & seqq. *Garz. de benef. par. 11. cap. 10. num. 182. & seqq. Antonell. de Regimin. Ecclesiæ lib. 6. cap. 29. num. 3. & 6. Gratian. discept. 991. num. 16. Rot. decis. 147. n. 12. par. 14. rec. & in Leodien. Pastoratus 16. Januar. 1702. §. Injustitia cor. bo. me. Muto, & in Friesingen. Parochialis 8. Aprilis 1715. §. Ex simplici, cum seq. coram Emo Scotto.*

Quæro hic an Parochus removeri possit per Episcopum à Parochia, ob contumeliosa verba prolata contra Patronum; & ob possibilem inobedientiam erga Episcopum, aut Papam, quatenus alter eorum imperaret communicare peccatorem notorium?

7 Respondeo negativè, sed potius esse puniendum aliis pœnis ob verba contumeliosa contra Patronum prolata arbitrio Episcopi; quia pro hujusmodi delictis non invenitur in jure imposta hujusmodi pœna privationis Parochiæ; quæ cum sit gravissima, ut supra dixi, non venit proinde pro illis infligenda; & ita in similibus quodammodo terminis resolutum fuit à Sac. Congregatione Concilii in Ratisbonen. Parochialis 27. Novembris 1717. ubi cum Joannes Kleidorffer Parochus Ecclesiæ Lindkurchensis apud Consistorium Ratisbonæ actione injuriarum conventus, & accusatus fuisset pro præteris contumeliosis verbis, & epistolis prolatis, & scriptis respectivè contra Baronem de Reischach, & Regimen Landishutanum ejusque Consiliarios ratione carcerationis ejus servi, & contra Prætorem Maimburgensem ob dilatam restitutionem Bovis capti in pignus pro dam no dato, & demum contra ipsum met Consistorium, quod ei mandaverat, ut vini vestigal persolveret; Præterea cum inquisitus etiam fuisset eo quia Georgio Baurt SS. Eucharistiæ Sacramentum denegaverit uti publico peccatori; & ulterius interrogatus quid ageret, si Consistorium, ipsem Episcopum, & Archiepiscopum Colonensis hoc ei præcipere? Cum respondisset -- non porrigeret, quia esset contra suam conscientiam -- Consistorium pronunciavit eadem die, dictum Parochum convictum, confessum, & contumacem Parochia excidisse, & privatum esse; à quo interposita per Parochum appellatione, & remissa Causa eidem Sac. Congregationi disputatum ibi fuit dubium -- *An privatio Joannis Kleidorffer Parochia Leindkurchensi sustineatur* &c. -- cui responsum fuit -- negativè.

ARGUMENTUM.

Patronus an possit removere Confessarium ab ipso nominatum, & ab Episcopo deputatum in Ecclesia Patronali ad nutum, & absque causa?

SUMMARIUM.

- 1 *Nemo invitis Dominis in domo aliena debet permanere.*
- 2 *Patronus removere non potest ad nutum,* &